

Etický kódex Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s.

1. Základné ustanovenia

- 1.1. Etický kódex Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s. (ďalej len „etický kódex“) je súhrn morálnych požiadaviek a pravidiel, ktoré majú podobu noriem, princípov a ideálov, podľa ktorých sa má riadiť každý zamestnanec spoločnosti, člen orgánu spoločnosti, tretie strany spolupracujúce s NDS a zároveň celá spoločnosť ako celok vo vzťahu k svojmu externému i internému prostrediu. Úlohou etického kódexu je usmerniť správanie sa zamestnancov, ako i spoločnosti ako takej.
- 1.2. Etický kódex predstavuje orientačný rámec pre vytvorenie a udržanie otvorenej a morálnej firemnej kultúry, ktorá je v súlade s právnym poriadkom a ktorú sa snažíme každý deň uviesť do praktického života. Vychádza z etických princípov – zodpovednosti, rešpektovania ľudskej dôstojnosti, čestnosti, tolerancie a dodržiavania povinností. Cieľom je dosiahnutie vyššieho morálneho štandardu v kultúre Národnej diaľničnej spoločnosti (ďalej len „NDS“), tak, aby sa stala dlhodobo uznávanou a dôveryhodnou spoločnosťou.
- 1.3. Etický kódex je záväzný pre všetkých členov orgánov NDS, všetkých zamestnancov NDS a zároveň aj pre všetky osoby, ktoré plnia úlohy pre NDS.
- 1.4. NDS sa zaväzuje vo všetkých obchodných, pracovnoprávných vzťahoch a iných právnych vzťahoch konať v súlade s právnymi predpismi, dobrými mravmi, zásadami poctivého obchodného styku, vylúčením konfliktu záujmov a zaväzuje týmto etickým kódexom k tomu všetkých členov orgánov spoločnosti a všetkých zamestnancov spoločnosti ako aj všetky osoby, ktoré plnia úlohy pre NDS.
- 1.5. NDS odsudzuje korupciu v akejkoľvek forme, rešpektuje pravidlá hospodárskej súťaže, podporuje korektné podnikateľské prostredie s cieľom prinášať prospech verejnosti vo verejnom záujme.
- 1.6. Vo svojej činnosti a podnikateľských aktivitách NDS dbá na otvorenosť a transparentnosť svojho konania. NDS pravidelne informuje o svojej činnosti verejnosť, pričom jej poskytuje pravdivé a úplné informácie v súlade s ustanoveniami Obchodného zákonníka a iných právnych predpisov.
- 1.7. NDS považuje za neprípustné konanie, ktoré by mohlo smerovať k legalizácii príjmov z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu.
- 1.8. Základnými princípmi pri práci v NDS, ktoré spoločnosť presadzuje smerom do vnútra voči orgánom spoločnosti a zamestnancom, ako aj pri spolupráci s obchodnými partnermi a štátnymi inštitúciami sú:
 - a) bezpečnosť na prvom mieste,
 - b) strategické myslenie a predvídavosť,
 - c) nestrannosť, čestnosť a zamedzenie konfliktu záujmov,
 - d) čestná hospodárska súťaž a transparentná komunikácia,
 - e) hospodárne nakladanie s verejnými prostriedkami a ekonomické plánovanie
 - f) ekologicky pre budúce generácie,

g) hodnota ľudských zdrojov a zároveň integrita jednotlivca.

2. Bezpečnosť na prvom mieste

- 2.1. V súlade so základným princípom spoločnosti „Bezpečnosť na prvom mieste“ má NDS vydané interné predpisy upravujúce bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, ktorých cieľom je vytvárať všetkým osobám a zamestnancom bezpečné pracovné prostredie, kde nie sú vystavovaní riziku. NDS neustále pracuje na zlepšení procesov na posudzovanie, znižovanie a eliminovanie rizík a nebezpečenstiev na pracovisku.
- 2.2. Konečný úspech záväzku spoločnosti klásť bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci na prvé miesto závisí od každého zamestnanca NDS. Každý zamestnanec je oboznámený a informovaný pri nástupe do zamestnania o právach a povinnostiach v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a pravidelne v dvojročných intervaloch preškoľovaný v súlade s platnými predpismi. Zároveň je povinný oboznámiť sa so všetkými internými predpismi, ktoré sa týkajú popisu jeho pracovných činností a dodržiavať ich. Zamestnanec je pri každom rozhodnutí povinný dbať v prvom rade na bezpečnosť.
- 2.3. Členovia orgánov spoločnosti a zamestnanci sú povinní na pracoviskách NDS dodržiavať zákaz konzumácie alkoholických nápojov, užívania omamných a psychotropných látok. V prípade, ak je vyžadované pri práci používať osobné ochranné pracovné prostriedky, je nevyhnutné ich používať po celý čas výkonu práce, na ktorý sú predpísané v zmysle platného interného predpisu.

3. Pravidlá správania sa vo vzťahu k spoločnosti (strategické myslenie, predvídavosť, nestrannosť, čestnosť a zamedzenie konfliktu záujmov)

- 3.1. Každý zamestnanec NDS pri výkone svojho povolania vynakladá maximálne úsilie na samovzdelávanie, zdokonaľovanie sa v práci, prispôbuje sa pokroku a vývoju v spoločnosti s ohľadom na dosiahnutie najvyšších cieľov v rámci činností NDS.
- 3.2. NDS vyžaduje lojalnosť zamestnancov voči NDS. Na verejnosti zamestnanci môžu poskytovať o NDS len také informácie, ktoré sú verejne dostupné. Netoleruje sa ohováranie NDS, členov orgánov spoločnosti alebo zamestnancov. Zamestnanec je povinný zabezpečiť ochranu interných informácií pred ich sprístupnením verejnosti.
- 3.3. V zmysle Pracovného poriadku NDS každý zamestnanec je povinný konať výlučne v súlade s oprávnenými záujmami zamestnávateľa a zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel pri výkone zamestnania a ktoré v záujme zamestnávateľa nemožno oznamovať iným osobám, a to aj po skončení pracovného pomeru. To neplatí, ak ho tejto povinnosti zbavilo predstavenstvo NDS, alebo ak osobitný predpis neustanovuje inak.
- 3.4. Každý zamestnanec vyvíja maximálne úsilie, aby sa všetky problémy a konflikty riešili vo vnútri NDS v rámci interných procesov NDS a nesprístupňovali sa verejnosti.
- 3.5. Každý zamestnanec je povinný predchádzať konfliktu záujmov. Konflikt záujmov vzniká, keď osobné záujmy zasahujú do povinností zamestnanca a jeho lojality k NDS a keď by svojou činnosťou mohol poškodiť alebo znevýhodniť NDS. Preto zamestnanec nesmie

vykonávať takú činnosť, ktorá by sa mohla označiť ako konflikt záujmov. Ak vznikne konflikt záujmov alebo ak má zamestnanec pochybnosti, či sa nedostane do konfliktu záujmov, písomne oznámi priamemu nadriadenému možný konflikt záujmov. Nadriadený zamestnanec je povinný postupovať po prijatí oznámenia v súlade s internými predpismi spoločnosti a platnými právnymi predpismi SR.

- 3.6. Zamestnanci NDS nesmú poskytovať, požadovať alebo prijímať úplatky, rovnako tak nesmú na uvedené navádzať inú osobu a sú povinní vyhnúť sa takým situáciám, ktoré by ich zaväzovali splniť nejakej osobe alebo inej spoločnosti želanie alebo poskytnúť výhodu na úkor NDS. Na účely tohto etického kódexu sa úplatkom rozumie vec alebo iné plnenie majetkovej alebo nemajetkovej povahy, na ktoré nie je právny nárok a ktoré sa poskytuje, požaduje, sľubuje alebo prijíma v súvislosti s plnením pracovných povinností zamestnanca alebo s výkonom funkcie v orgáne spoločnosti s úmyslom ovplyvniť toto konanie alebo rozhodnutie.
- 3.7. Každý, kto sa dozvie o korupčnom správaní v rámci NDS je povinný oznámiť to Etickej rade, prípadne priamemu nadriadenému alebo vyššiemu nadriadenému; tieto osoby sú povinné nahlásiť porušenie etického kódexu Etickej rade. V prípade, ak sa jedná o kvalifikované podanie podnetu podľa zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, oznámiť tento podnet cez webové sídlo spoločnosti ako korupčnú činnosť (spoluprotikorupcii@ndsas.sk) alebo podnet postúpiť Zodpovednej osobe za protispoločenskú činnosť v zmysle internej smernice Riešenie oznámení protispoločenskej činnosti a postup pri porušení etického kódexu v podmienkach NDS.
- 3.8. Postup Etickej rady pri porušení Etického kódexu a postup Zodpovednej osoby pri riešení protispoločenskej činnosti sú vymedzené samostatným interným predpisom. Etická rada a Zodpovedná osoba sú poradným orgánom predstavenstva.
- 3.9. Ak sa zamestnanec angažuje v niektorej politickej strane alebo hnutí, robí tak ako súkromná osoba, a nie ako zamestnanec NDS. Vykonávať súkromné politické aktivity v priestoroch NDS alebo v jej mene je neprípustné.
- 3.10. Vedúci zamestnanec je okrem vyššie uvedeného povinný:
 - a) byť príkladom v etickom správaní;
 - b) zabezpečiť oboznámenie podriadených zamestnancov s etickým kódexom NDS;
 - c) priebežne sledovať dodržiavanie etického kódexu;
 - d) konať v súlade s etickým kódexom pri hodnotení výkonu svojich podriadených zamestnancov ;
 - e) ihneď nahlásiť problémy s nedodržiavaním predpisov, ktoré si vyžadujú prešetrovanie.

4. Dary, reklamné predmety a výhody

- 4.1. NDS neprijíma, nežiada ani nesprostredkúva dary a iné výhody, ktoré môžu ovplyvniť alebo vyvolať zdanie vplyvu na konanie jednotlivca a jeho rozhodovanie vo veci, alebo ktoré je možné považovať za odmenu za splnenie pracovných povinností.

- 4.2. Orgány NDS a zamestnanci NDS môžu prijať dary alebo iné výhody poskytnuté im ako zástupcom NDS pri oficiálnych rokovaníach a stretnutiach súvisiacich s jeho výkonom práce, ktoré nemôžu ovplyvniť plnenie ich pracovných úloh a sú určené na propagáciu, sú reklamnými alebo spomienkovými predmetmi alebo sú poskytované všetkým účastníkom rokovania alebo stretnutia v rovnakom rozsahu a zároveň jednotlivý dar je v malej hodnote t.j. je v celkovej hodnote nižšej ako 50 EUR a nie sú finančného charakteru.
- 4.3 V prípade, ak je dar spĺňajúci definíciu podľa bodu 4.2. v celkovej hodnote vyššej ako 50 EUR musí sa tento dar registrovať písomným záznamom a zasielať Etickej rade na posúdenie.
- 4.4. Poskytnúť a prijať je možné len taký dar, ktorý nepresahuje bežné chápanie obchodnej praxe a zároveň je primeraný okolnostiam, t.j. ide o bežný prejav zdvorilosti alebo pohostinnosti. V žiadnom prípade nesmie v obdarovanom vzbudzovať pocit zaviazanosti. Pri prijímaní či obdarovávaní musia členovia orgánov a zamestnanci v každom prípade dodržiavať vysokú mieru opatrnosti.
- 4.5. Darom alebo inou výhodou v súvislosti s plnením pracovných úloh sa rozumie bezodplatné plnenie alebo akákoľvek iná bezodplatná výhoda, ako aj poskytnutie plnenia za úhradu nezodpovedajúcu jeho obvyklej cene poskytnuté členovi orgánov spoločnosti a zamestnancovi NDS v súvislosti s plnením pracovných úloh, ktoré môže mať vplyv na jeho rozhodovanie pri plnení úloh. Dary alebo iné výhody môžu byť materiálne alebo nemateriálne a môžu sa týkať aj prísľubu daru alebo inej výhody v budúcnosti.
- 4.6. Člen orgánu spoločnosti a zamestnanec NDS koná v súlade s bodmi 4.2. až 4.4., najmä ak:
- a) neprijíma finančné dary, iné dary, finančné výhody ani iné výhody pre seba ani pre spriaznené osoby alebo prostredníctvom nich, a to ani prostredníctvom inej fyzickej osoby alebo právnickej osoby, nepožaduje finančné dary, iné dary, finančné výhody ani iné výhody pre seba ani pre spriaznené osoby alebo prostredníctvom nich, a to ani prostredníctvom inej fyzickej osoby alebo právnickej osoby,
 - b) dbá na to, že sa v súvislosti s plnením uložených pracovných úloh nedostane do situácie, v ktorej je zaviazaný opätovať jemu poskytnutú službu alebo pozornosť konaním alebo postupom, ktorým sa narúša nestrannosť a objektivita jeho konania alebo rozhodovania,
 - c) nenavádza iného na poskytovanie darov alebo iných výhod v súvislosti s plnením pracovných úloh.
- 4.7. Ak je zamestnanec NDS v situácii, v ktorej nie je možné dar alebo inú výhodu, okrem daru alebo inej výhody podľa bodu 4.2. odmietnuť alebo vrátiť, môže zamestnanec NDS v záujme svojej ochrany s ohľadom na okolnosti prípadu bezodkladne:
- a) vyhotoviť písomný záznam o tejto skutočnosti,
 - b) požiadať nezúčastnenú osobu o potvrdenie tejto skutočnosti v písomnom zázname, ak je to možné,
 - c) odovzdať písomný záznam Etickej rade;
 - d) informovať o tejto situácii svojho nadriadeného.
- 4.8. Ak má zamestnanec NDS pochybnosť, či postupuje v súlade s etickým kódexom informuje o tom bezodkladne svojho nadriadeného a postupuje podľa jeho pokynov.

5. Vzťahy NDS k obchodným partnerom (čestná hospodárska súťaž, transparentná komunikácia, hospodárne nakladanie s verejnými prostriedkami a ekonomické plánovanie)

- 5.1. NDS vynakladá všetko úsilie, aby si v podnikateľskom prostredí i vo verejnosti získala a udržala povesť spoľahlivej a dôveryhodnej spoločnosti. Preto sa k svojim partnerom správa vždy korektne, nestranne, otvorene a čestne. NDS sa zaväzuje vo vzťahu k svojim obchodným partnerom dodržiavať všetky dohodnuté zmluvy a dohody. Zamestnanci NDS a členovia orgánov NDS konajú vo vzťahu k obchodným partnerom nestranne, transparentne a vyhýbajú sa konfliktu záujmov, prijímaniu darov a iných výhod, ktoré by mohli sponchybníť alebo ovplyvniť objektivitu ich konania a rozhodovania.
- 5.2. Svojim obchodným partnerom poskytuje NDS vždy pravdivé informácie o svojich podnikateľských aktivitách a zámeroch, ktoré sú nevyhnutné pre uzatvorenie zmluvy. Pravdivosť a korektnosť vyžaduje NDS aj od svojich obchodných partnerov.
- 5.3. Informácie o ekonomickom stave a podnikateľských zámeroch svojich obchodných partnerov považuje NDS za dôverné informácie, pokiaľ nie sú tieto informácie už verejne známe.
- 5.4. Zamestnanci sú povinní zachovávať mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach, ktoré by mohli akýmkoľvek spôsobom ovplyvniť hospodársku súťaž alebo poskytnúť informácie ktoré by mohli akýmkoľvek spôsobom zvýhodniť uchádzača vo verejnom obstarávaní alebo ovplyvniť výsledok verejného obstarávania.

6. Ekologicky pre budúce generácie

- 6.1. Každý zamestnanec NDS má osobnú zodpovednosť za to, aby konal zodpovedne voči životnému prostrediu. To znamená zvažovať, aký vplyv by mohli mať všetky aktivity NDS na životné prostredie a prijímať vhodné opatrenia na minimalizovanie akýchkoľvek nepriaznivých vplyvov, ako aj využívať inovačné prístupy a zlepšenia procesov na ďalšie zníženie vplyvu na životné prostredie.
- 6.2. Každý zamestnanec pri plnení svojich pracovných povinností musí vždy dodržiavať platné environmentálne právne predpisy v rámci svojej pôsobnosti a zodpovednosti, ako aj interné predpisy NDS ohľadne environmentálnych postupov.
- 6.3. Nedodržiavanie environmentálnych právnych predpisov a interných predpisov NDS môže mať za následok občianskoprávne prípadne trestnoprávne postihy v zmysle platnej právnej úpravy voči NDS alebo jej zamestnancom.

7. Vzťahy NDS voči svojim zamestnancom (hodnota ľudských zdrojov a integrita jednotlivca)

- 7.1. Vzťahy zamestnancov a vzťahy medzi podriadenými a nadriadeným sú založené na vzájomnej úcte a rešpekte k ľudskej dôstojnosti a rešpektovaní ľudských práv.
- 7.2. NDS dôsledne dodržiava pracovnoprávne predpisy, kolektívnu zmluvu, interné predpisy

a všetky iné všeobecne záväzné právne predpisy platné na území Slovenskej republiky a taktiež medzinárodnú právnu úpravu. NDS podporuje rozvoj zamestnancov, dbá na vytvorenie optimálnych podmienok pre odborný rast zamestnancov a zabezpečuje dôstojné podmienky na prácu.

- 7.3. NDS netoleruje žiadne prejavy šikanózneho správania či už vo forme mobbingu (šikanovania zamestnanca iným zamestnancom alebo skupinou zamestnancov v približne rovnakom postavení) ani vo forme bossingu (šikanovanie zamestnanca nadriadeným zamestnancom).
- 7.4. NDS sa zaväzuje vyhnúť akejkol'vek forme diskriminácie pri prijímaní, odmeňovaní, kariérnom raste či uvoľňovaní zamestnancov. Pri uvoľňovaní zamestnancov dbá NDS na dodržiavanie zákonného postupu a na to, aby znižovanie stavu zamestnancov v NDS prebiehalo korektným a zákonným spôsobom.
- 7.5. Od každého zamestnanca sa vyžaduje vytváranie atmosféry vzájomnej úcty, dôvery a spolupatričnosti s cieľom kultivovať pracovné vzťahy a prispievať k hospodárskemu rozvoju NDS. Každý zamestnanec má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu dobrého mena. Od každého vedúceho zamestnanca sa vyžaduje dodržiavať a presadzovať tieto zásady a v žiadnom prípade nevytvárať nátlak na zamestnanca v prípade, ak poukazuje na prípadné chyby alebo prejavuje odlišný názor pri plnení si povinností, a ak tento názor je odlišný na základe skúseností vyplývajúcich z praxe.
- 7.6. NDS netoleruje akékoľvek sexuálne obťažovanie a diskrimináciu, či už zo strany predstaviteľov orgánov spoločnosti, zo strany našich zamestnancov alebo zmluvných partnerov. Rovnako ako je obťažovanie zakázané na pracovisku, je neprijateľné aj pri vzťahoch s kolegami alebo pri zastupovaní NDS mimo pracovísk NDS, ako sú stretnutia s tretími stranami, podujatia NDS alebo iné podujatia zamerané na rozvíjanie kontaktov.
- 7.7. Zamestnanec má právo v prípade, ak ho niekto sexuálne obťažuje alebo diskriminuje na základe pohlavia, manželského alebo rodinného stavu, zdravotného postihnutia, rasy, farby pleti, jazyku, viery, náboženstva, sexuálnej orientácie, politického alebo iného zmýšľania národného alebo iného sociálneho pôvodu, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, majetku, rodu alebo iného postavenia, alebo z dôvodu oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti, alebo ak sa niekto rovnakým alebo podobným spôsobom správa k jeho kolegovi bez zbytočného odkladu to oznámiť svojmu nadriadenému zamestnancovi alebo prostredníctvom Etickej linky.
- 7.8. Všetci zamestnanci nesú zodpovednosť za svoje správanie a konanie. Každý je povinný správať sa tak, aby svojím konaním nespôsobil ujmu sebe ani svojmu okoliu.

8. Oznámenie porušenia etického kódexu

- 8.1. Na riešenie a koordináciu etických otázok sa zriaďuje Etická rada. Etická rada je poradným orgánom predstavenstva. Členov Etickej rady menuje predstavenstvo NDS v zmysle interného predpisu „Riešenie oznámení protispoločenskej činnosti a porušenia etického kódexu v podmienkach Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s.". Hlavnou úlohou Etickej rady je monitorovať etické problémy v NDS a podávať návrhy a odporúčania na ich riešenie predstavenstvu spoločnosti. Členstvo v Etickej rade je nezastupiteľné. Členovia Etickej rady sú povinní pri posudzovaní jednotlivých prípadov postupovať v súlade s interným predpisom „ Riešenie oznámení protispoločenskej činnosti a porušenia etického kódexu v podmienkach Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s.", v súlade s

etickým kódexom, s internými predpismi NDS a zákonnými ustanoveniami a normami Slovenskej republiky.

- 8.2. Oznámenie týkajúce sa porušenia etického kódexu je možné urobiť osobne, písomne alebo elektronickou poštou. Na účely oznamovania porušenia etického kódexu je zriadená e-mailová schránka etickarada@ndsas.sk, ktorú pravidelne vyhodnocuje na to určený člen Etickej rady. Podanie je možné vykonať aj písomným oznámením vloženým do schránky s nápisom „Etická rada“ umiestnenej v sídle NDS, ako aj na jednotlivých organizačných zložkách mimo sídla NDS. Oznámenie je možné podať aj anonymne.
- 8.3. Všetci, ktorým sa nahlasuje porušenie etického kódexu, sú povinní zaručiť oznamovateľovi anonymitu. Zrušiť anonymitu možno len so súhlasom oznamovateľa.
- 8.4. Voči zamestnancovi, ktorý v dobrej viere oznámi porušenie etického kódexu inej osoby, nemôže byť za toto oznámenie uplatnená žiadna sankcia, nemôže byť za úkon oznámenia nijakým spôsobom potrestaný, prepustený zo zamestnania, priamo, nepriamo alebo inak diskriminovaný. Výnimkou je úmyselné, nepravdivé oznámenie porušenia etického kódexu, kedy sa uvedené konanie posudzuje ako porušenie etického kódexu.
- 8.5. Právo nahlásiť porušenie etického kódexu majú aj iné subjekty ako napríklad obchodní partneri, obyvatelia regiónu, mimovládne organizácie a ostatné subjekty.

9. Spoločné a záverečné ustanovenia

- 9.1. Porušenie etických princípov a noriem uvedených v etickom kódexe sa postihuje podľa závažnosti porušenia etického kódexu.
- 9.2. Následky nevhodného etického správania sa aplikujú v rámci platnej legislatívy a môžu mať formu od verbálnych upozornení až po skončenie pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa v súlade s internými predpismi zamestnávateľa.
- 9.3. V prípadoch porušenia etického kódexu, ktorých dôsledkom môže byť porušenie právnych noriem, sa nevylučuje konanie orgánov činných v trestnom konaní.
- 9.4. Každý zamestnanec NDS je povinný oboznámiť sa s Etickým kódexom je povinný etický kódex dodržiavať. Etický kódex je zverejnený na webovom sídle NDS (www.ndsas.sk) a je prístupný komukolvek.
- 9.5. Tretie strany, ktoré spolupracujú s NDS, ich zamestnanci a zástupcovia berú na vedomie, že NDS presadzuje dodržiavanie tohto etického kódexu, ktorý je prístupný na webovom sídle NDS (www.ndsas.sk) a zároveň presadzuje nulovú toleranciu voči korupcii, kartelovým dohodám a akémukolvek ovplyvňovaniu alebo manipulovaniu pri verejnom obstarávaní a očakáva od svojich obchodných partnerov dodržiavanie všetkých platných právnych predpisov SR, nariadení EU.
- 9.6. Etický kódex nadobúda platnosť dňom schválenia predstavenstvom spoločnosti a účinnosť dňom zverejnenia na webovom sídle NDS.